

ефективного захисту основних прав та свобод людини. Правова система, побудована на принципах верховенства права, забезпечує недоторканість прав громадян, визнаючи їхню гідність та свободу. Отже, створення та підтримка системи, де права людини є найважливішим елементом, є ключовою умовою побудови справедливого та демократичного суспільства.

1. Буроменський М. В. Звернення до Європейського суду з прав людини: практика Суду і особливості українського законодавства [Електронний ресурс]. URL : <http://khpg.org/index.php?id=1080677442>

2. Юридичні особи як суб'єкти звернення до Європейського суду з прав людини / Данелія О. С. // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. 2017. № 1. С. 104-109. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizvru_2017_1_19

3. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 [Електронний ресурс]. URL : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_004

4. Конституція України [Електронний ресурс] : прийнята на п'ятій сес. Верхов. Ради України 28 черв. 1996 р. [Електронний ресурс]. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>

Олег ЯРОШАК,

аспірант Класичного приватного
університету, м. Запоріжжя

ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ ПРИ ОХОРОНІ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ ЗАХОДІВ

У сучасному глобалізованому світі, де ризики та виклики безпеки стають все більш виразними, питання охорони громадського порядку та забезпечення безпеки і дотримання прав і основних свобод громадян під час масових заходів виступають як крайньо важливі завдання для держав та міжнародної спільноти. Забезпечення безпеки населення та успішна реалізація різноманітних масових заходів, від публічних подій та спортивних заходів до культурних подій та політичних зібрань, стають визначальними чинниками для стабільності та розвитку країни. Завдання держави полягає у розробці та ефективній реалізації стратегій безпеки для масових заходів, які залучають велику кількість людей. Масові заходи в сучасному світі є не лише формою вираження культурної та соціальної активності, але і ареною, де виникають та посилюються виклики безпеки. Відповідно держава бере на себе зобов'язання щодо дотримання прав та свобод осіб, які приймають участь у масових заходах. Відповідно до Конституції України, а саме статті 34 кожному гарантується право на свободу думки та слова, на вільне вираження поглядів і переконань, що також включає право на участь у мітингах та масових зібраннях. Кожна особа має право вільно збиратися, висловлювати свої думки та висловлювати свої погляди в публічних мітингах, демонстраціях чи інших

масових заходах. Проте ці права можуть бути обмежені в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням або злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації чи прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, отриманої конфіденційно, або для підтримки авторитету і неупередженості правосуддя, однак, це право може бути обмежене за певних обставин в інтересах захисту загального добробуту та безпеки громади [1]. Будь-яка діяльність, у нашому випадку по забезпеченню охорони публічної безпеки і правопорядку під час проведення масових заходів, скерована на виконання певних дій направлених на дотримання встановлених правил поведінки, недопущення порушень прав та свобод людини і громадянина. У своїй діяльності іноді під час проведення масових заходів та порушень які виникають під час їх проведення працівниками Національної поліції застосовуються певні поліцейські заходи що призводять до обмежень прав і свобод громадян. Так, до поліцейських заходів примусу віднесено фізичний вплив (сила); застосування спеціальних засобів; застосування вогнепальної зброї. Слід зазначити, що застосування фізичного примусу не має абсолютного характеру, однак повноваження поліцейського закінчиться там де починається право особи, визначене, але не обмежене Конституцією та законами. Поліцейський для забезпечення публічної безпеки і порядку застосовує спеціальні засоби, чітко передбачені діючим законодавством. В першу чергу, це превентивні заходи, до яких віднесено: зупинення транспортного засобу; перевірку документів особи; поверхнева перевірка і огляд; вимога залишити місце і обмеження доступу до визначеної території; опитування особи; обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю; проникнення до житла чи іншого володіння особи; перевірка дотримання вимог дозвільної системи; застосування технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, засобів фото- і кінозйомки, відеозапису; перевірка дотримання обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, та інших категорій осіб; поліцейське піклування тощо. Від працівників поліції очікується високий рівень професіоналізму при застосування превентивних та інших засобів впливу їм суворо заборонено: наносити удари гумовими (пластиковими) кийками по голові, шії, ключичній ділянці, статевих органах, попереку (куприку) і в живіт; відстрілювати патрони, споряджені гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, з порушенням визначених технічними характеристиками вимог щодо відстані від особи та стрільби в окремі частини голови і тіла людини; застосовувати водомети при температурі повітря нижче +10 °С; застосовувати кайданки більше ніж 2 години безперервного використання або без послаблення їх тиску; застосовувати вогнепальну зброю понад заподіяння особі достатньою шкоди для негайного відвернення чи припинення збройного нападу. У разі

порушення прав та свобод осіб із сторони поліцейського до нього будуть вжиті заходи юридичної відповідальності [2].

Таким чином, забезпечення публічної безпеки і порядку в Україні органами Національної поліції це певний комплекс адміністративно-правових відносин, направлений на захист прав і свобод людини та громадян, їх життя і здоров'ю, повазі до честі та людської гідності, дотримання норм суспільної моралі, нормальні умови життєдіяльності людини, а також дотримання інтересів суспільства і держави.

1. Конституція України. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

2. Про Національну поліцію. Закон України. URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

Ярослав БІЛИЙ,
студент II-го курсу факультету
міжнародних відносин
Львівського національного
університету імені Івана Франка

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ВИКОРИСТАННЯ ЗДОБУТКІВ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

Стаття 3 Основного Закону нашої держави підкреслює, що утвердження і забезпечення прав людини є чи не найголовнішим обов'язком останньої [1, с. 2]. Безумовно, для реалізації цього важливого завдання Україна володіє як національно-правовими, так і міжнародно-правовими засобами. Хоч перше закріплення правових можливостей індивідів на глобальному рівні було здійснено Загальною декларацією прав людини 1948 р. [2, с. 1], однак цей перелік був уточнений, так би мовити, сукупністю Міжнародних пактів про права людини 1966 р. Згідно з цими основоположними документами у правозахисній сфері, до загальноновизнаних видів прав людини належать культурні права [3, с. 4-5]. Ця категорія правових можливостей фізичних осіб є не стільки маловивченою, скільки неначе затьмареною у світлі, до прикладу, економічних і соціальних прав, стан охорони й захисту котрих безпосередньо впливають на тенденції всередині суспільства. Повномасштабне вторгнення Російської Федерації на територію України та спричинені ним наслідки вкотре доводять нагальність потреби захищати права, пов'язані з втіленням інтересів людства в галузі культури та мистецтва. Зокрема, це право на використання та вільний доступ до здобутків у цих площинах суспільного життя, передбачене також статтею 8 Закону України «Про культуру» [4, с. 7]. Проте його використання й втілення у реальність не видаються здійсненим без існування